מטלה - חלוקת עלויות ומכרזי שירות

יש לענות על שאלה אחת לבחירתכם.

שאלה 1: אלגוריתם אקראי לחישוב ערך שאפלי

כזכור, כשמספר השחקנים גדול, חישוב ישיר של ערך שאפלי עלול לקחת הרבה זמן. אחד הפתרונות הוא לחשב את ערך שאפלי בקירוב, ע"י האלגוריתם האקראי הבא:

- חזור הרבה פעמים:
- P בחר פרמוטציה אקראית •
- P חשב את העלויות השוליות של כל השחקנים בפרמוטציה ○
- חשב את הממוצע של כל העלויות השוליות בחישובים הקודמים.
  - א. כיתבו תוכנית בפייתון המבצעת את האלגוריתם האקראי הנ"ל.
- ב. בידקו את התוכנית שלכם על בעיה כלשהי עם 3 שחקנים (למשל אחת הבעיות שפתרנו בשיעור). עד כמה התוצאות קרובות לתוצאות המדוייקות?
- ג. בידקו את התוכנית שלכם על בעיה כלשהי של עלות מסלול-המראה, עם 30 שחקנים. עד כמה התוצאות קרובות לתוצאות המדוייקות?
- פתרון: גיא וולף https://github.com/guyguy40/EconAlgsEx8/blob/master/econAlgs8 _py
- אליהו (סעיפים א,ב)
  https://github.com/eliahusatat/EconomicAlgo/blob/master/class
  8.py

שאלה 2: חלוקת עלות נסיעה מהאוניברסיטה

שאלה זו מיועדת לצוותים עם 3 חברים ומעלה (אפשר להתחבר עם צוות נוסף לצורך השאלה).

נניח שאתם רוצים להשתתף בנסיעה במונית מהאוניברסיטה לבתים שלכם, לפי סדר קבוע מראש.

- א. חשבו את עלויות-הנסיעה של כל אחד מכם ושל כל תת-קבוצה. לצורך החישוב אפשר להשתמש ב-Google Maps. אם אתם לא מצליחים לחשב עלות מדוייקת, חשבו את זמן הנסיעה לפי Google Maps והכפילו בעלות נסיעה במונית לפי מונה.
  - ב. חשבו את ערך שאפלי בעזרת האלגוריתם הכללי (ממוצע עלויות שוליות בכל הסדרים).
    - ג. חשבו את ערך שאפלי בעזרת אלגוריתם לוינגר-חזון-עזריה.
      - פתרון: אולי בשנה הבאה..

שאלה 3: איחוד מפלגות

[נכתב לקראת הבחירות לכנסת, אדר א ה'תשע"ט]

ברוד ה' חונו הדעת

שלוש מפלגות קטנות שוקלות להתאחד למפלגה אחת לקראת הבחירות, אבל הן לא מצליחות להסכים על קביעת המקומות ברשימה המשותפת. סקרי דעת-קהל אמינים מראים ש:

- כל אחת מהמפלגות לא עוברת את אחוז החסימה כשהיא רצה לבד.
  - המפלגה המאוחדת מקבלת 10 מנדטים.
- אם רק מפלגות א+ב מתאחדות, הן מקבלות 4 מנדטים; ב+ג 5 מנדטים, ג+א 6 מנדטים.
   עיזרו למפלגות למצוא פתרון הוגן לחלוקת המקומות בעשיריה הראשונה.
  - **פתרון**: אלישיב דרעי; נעמה-חוה ברמן.

שאלה 4: ערך שאפלי-שיוויוני

בסקרי דעת-קהל שנעשו לאחרונה, התברר שאנשים רבים נוטים לתמוך בכלל-התשלום הבא, שנקרא "שאפלי-שיוויוני" (egalitarian-Shapley):

- חשב את ערך שאפלי של כל שחקן;
- חשב את העלות הממוצעת לכל שחקן (העלות הכוללת / מספר השחקנים);
- גבה מכל שחקן את הממוצע בין א לבין ב (לדוגמה, אם העלות הכוללת 66, יש שלושה שחקנים, וערך שאפלי שלך הוא 32, אז התשלום שלך יהיה הממוצע בין 66/3 לבין 32, כלומר 27).

הוכיחו שכלל-התשלום הזה מקיים בדיוק שני עקרונות מתוך שלושת העקרונות של שאפלי.

מדוע לדעתכם לא מתקיים העקרון השלישי?

• פתרון: איזבלה-גניה אורן, יהונתן ליפשיץ + יהונתן דיאמנט.

שאלה 5: בעיית מסלול-ההמראה ובעיית שיתוף-הנסיעות

הראו שאפשר להגיע לנוסחה של התשלומים בבעיית מסלול-ההמראה, מתוך הנוסחה של התשלומים בבעיית שיתוף-הנסיעות עם סדר הורדה קבוע (כלומר בעיית מסלול-ההמראה היא מקרה פרטי של בעיית שיתוף-הנסיעות).

פתרון: סדר ההורדה יהיה הסדר ההגיוני – לפי המרחק מהמוצא.

נבדוק כמה משלם שחקן 1 לפי אלגוריתם לוינגר-חזון-עזריה:

- המרחק מ-0 עד 1 חלקי 1;
- $\mathsf{k}(\mathsf{k}-\mathsf{l})$ פחות המרחק מ-0 עד k חלקי $\mathsf{k}(\mathsf{k}-\mathsf{l})$, לכל
- .n. ועוד המרחק מ-1 עד k חלקי (k-1)(k-1), לכל k בין k ל-k
- (n-1) לכל k(k-1) לכל k(k-1) לכל k(k-1) לכל k(k-1)
  - (n 1) או). א (חלקי n (סכום הסדרה הוא (n 1) א (חלקי n 1)

לגבי שאר השחקנים צריך לבדוק באותו אופן.

ברוד ה' חונו הדעת

שאלה 6: אלגוריתמים אמיתיים לבחירת הנוסעים

עד עכשיו הנחנו שכל השחקנים משתתפים בנסיעה. עכשיו, נניח שכל שחקן i מפיק מהנסיעה תועלת של ν_i , ואם הנסיעה יקרה יותר – הוא לא רוצה בכלל לנסוע. אנחנו רוצים לבחור תת-קבוצה של שחקנים, כך שסכום הערכים הכולל (= סכום הערכים של הנוסעים פחות עלות הנסיעה) הוא הגדול ביותר.

- א. בוחרים את הנוסעים בעזרת אלגוריתם וק"ג. הראו דוגמה שבה האלגוריתם לא מאוזן תקציבית (סכום התשלומים לא מכסה את עלות הנסיעה).
  - ב. מחליטים מראש, שעלות הנסיעה תתחלק בין הנוסעים לפי ערך שאפלי, ואז בוחרים את הנוסעים בעזרת אלגוריתם וק"ג. הראו דוגמה שבה האלגוריתם לא מעודד-השתתפות (יש נוסע שהתועלת שלו שלילית).
- ג. בוחרים את הנוסעים בעזרת אלגוריתם וק"ג, ואם צריך עוד כסף כדי לכסות את עלות הנסיעה גובים אותו מהנוסעים באופן שיוויוני. הראו דוגמה שבה האלגוריתם לא מגלה-אמת.
  - פתרון: מצגת בתיקיה 8.